

Prima instanța: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător Alexandru Sandu)

Dosarul nr. 2r-3455/22

2-22166238-02-2r-29122022

DECIZIE

28 februarie 2023

mun.

Chisinau

*Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chisinau*

Având în componența sa:

Președintele completului

Judecătorii

Iorgov

Eugeniu Clim

Olga Cojocaru și Steliana

examinând cererea de recurs declarată de Ion Bîtca, prin intermediul avocatului Constantin Chira împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022 prin care a fost restituită cererea înaintată de Ion Bîtca către Traci Roman cu privire la restituirea împrumutului, *Colegiul civil*

CONȘTATA:

Circumstanțele cauzei

Bîtca Ion prin intermediul avocatului Scobiola Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Traci Roman privind restituirea împrumutului de 23288 euro și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 13542 lei.

Poziția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022 a fost restituită cererea depusă de Bîtca Ion împotriva lui Traci Roman privind restituirea împrumutului de 23288 euro și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 13542 lei, deoarece examinarea cererii ține de competența judecătoriei Anenii-Noi sediul Bender.

Solicitarea recurentului

Invocind dezacordul cu încheierea instanței de fond, la data de 13 decembrie 2022 Ion Bîtea, prin intermediul avocatului Constantin Chira a înaintat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022 prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, punerea pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Bîtea Ion împotriva lui Traci Roman cu privire la încasarea sumelor.

Argumentele părților

În motivarea cererii de recurs a comunicat că, nu este de acord cu încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022, o consideră neîntemeiată și ilegală, pasibilă casării.

Își exprimă dezacordul cu argumentarea instanței potrivit căreia, ”În conformitate cu art. 170 lit. b) din Codul de Procedură Civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece cauza.

Din materialele prezentate, urmează că pîrîtul își are domiciliul în localitatea Bender, str. Kahovschi nr. 2, ap. 12.

Astfel, Judecătoria Chișinău, sediul Centru este în imposibilitate de a emite încheierea de intentare a procesului, deoarece direct va încălca art. 38 CPC.

Instanța nu poate lua în considerare poziția reclamantului privind competența instanței, după locul aflării reclamantului, deoarece din conținutul contractului de împrumut nu rezultă că locul de executare a acestuia este domiciliul reclamantului”.

Consideră că nu pot fi reținute aceste argumente ale instanței, întrucît la caz a fost respectată competența teritorială la depunerea cererii de chemare în judecată de către reclamant.

Invederează că, reclamantul a dispus de dreptul procesual garantat de art. 39 alin. (11) Cod de Procedură Civilă (competența la alegerea reclamantului), care stabilește că ”acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc.”

Potrivit pct. 5 Locul executării obligației de rambursare a împrumutului este locul unde își are domiciliul împrumutătorul.

În susținerea acestei prevederi, menționează că, potrivit art. 1242 alin. (1) din Codul Civil, ”prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen,

calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date”.

Relevă că, contractul de împrumut stabilește în sarcina părților obligații corelative, și anume:

- Obligația împrumutătorului de a transmite în proprietatea împrumutatului bani;
- Obligația împrumutatului de a restitui împrumutul.

Sușține că, contractul de împrumut nr. 8025 din 03.10.2019 a fost încheiat și autentificat notarial în mun. Chișinău, str. M. Eminescu nr. 34. Împrumutul a fost transmis în proprietatea lui Roman Traci până la semnarea contractului de împrumut, la biroul notarial, ceea ce presupune că obligația împrumutătorului de a transmite în proprietatea împrumutatului suma de 11 200.00 Euro a fost executată în mun. Chișinău.

Comunică că, părțile au stabilit de comun acord în contractul nr. 8025 din 03.10.2019 că locul executării obligației de rambursare a împrumutului este locul unde își are domiciliul împrumutătorul. Din materialele anexate la dosar, se constată că împrumutătorul Ion Bîtca își are domiciliul str. Varșovia nr. 2, bl. A, ap. 54, mun. Chișinău.

Reține că, atât locul de executare a obligației împrumutătorului Ion Bîtca de a transmite în proprietate împrumutatului bani, cât și locul de executare a obligației împrumutatului Roman Traci de a rambursa împrumutul este mun. Chișinău.

Din coroborarea art. 39 alin. (11) Cod de Procedură Civilă cu art. 1242 alin. (1) din Codul Civil și pct. 5 din contractul de împrumut nr. 8025 din 03.10.2019, reiese că Judecătoria Chișinău, sediul Centru este competentă să judece cauza respectivă, fiind întrunite condițiile de alegere de către reclamant a competenței teritoriale de a judeca cauza civilă, în temeiul art. 39 alin. (11) CPC.

Comunică că, prin respingerea neîntemeiată și ilegală a cererii de chemare în judecată, reclamantului i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și i s-a îngrădit dreptul de a dispune de dreptul de a alege competența teritorială de judecare a cauzei.

Sușține că, reclamantul a achitat taxa de stat în valoare de 13 542.00 lei, care reprezintă o sumă considerabilă pentru acesta reieșind din condițiile social-economice și politice din țară.

Judecătorul indică că reclamantul urmează să depună cererea de chemare în judecată la Judecătoria Anenii-Noi, sediul Bender, ceea ce implică cheltuieli suplimentare în sarcina reclamantului, or acesta trebuie să achite din nou taxa de

stat în valoare de 13 542.00 lei în beneficiul Judecatoriei Anenii-Noi, sediul Bender, întrucât conform art. 89 alin. (3) din Codul de Procedură Civilă, *restituirea taxei de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat, în termen de cel mult un an de la data emiterii încheierii.*

Conchide că, pe lângă restituirea ilegală a cererii de chemare în judecată contrar prevederilor art. 39 alin. (11) CPC, instanța nu a ținut cont de faptul că, taxa de stat este costisitoare și reclamantul nu își poate permite la moment să achite o taxa suplimentară și să aștepte restituirea taxei achitate în beneficiul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în decurs de un an.

Indică că, reclamantul nu trebuie să suporte consecințele negative ale acțiunilor neconforme ale autorităților de stat, or acesta s-a adresat instanței de judecată pentru a-i fi soluționat litigiul de drept în conformitate cu legea și într-un termen rezonabil.

Fiecare justițiabil are dreptul să prezinte în fața unei instanțe orice contestație referitoare la „drepturile și obligațiile sale cu caracter civil”. Astfel, art. 6 § 1 consacră „dreptul la instanță”, pentru care „dreptul de acces”, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, constituie un aspect (*Golder împotriva Regatului Unit; Nail-Liman împotriva Elvetiei*).

Art. 6 § 1 poate fi așadar invocat de orice persoană care, considerînd nelegală ingerința în exercitarea unuia dintre drepturile sale cu caracter civil, se plînge că nu a avut posibilitatea să se adreseze în privința unei asemenea încălcări unei instanțe ce corespunde cerințelor art. 6 § 1.

Atunci cînd există, cu privire la legalitatea unei astfel de ingerințe, o încălcare reală și serioasă referitoare fie la existența, fie la întinderea dreptului invocat, justițiabilul are dreptul, în temeiul art. 6 § 1, ca „o instanță să soluționeze această chestiune de drept intern” (*Z si alții împotriva Regatului Unit; Markovic si alții împotriva Italiei*).

Conchide că, refuzul unei instanțe de a examina acuzațiile justițiabililor privind compatibilitatea unei proceduri cu garanțiile fundamentale ale unui proces echitabil le limitează acestora dreptul de acces la o instanță.

Termenul declarării recursului

Conform art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei urmează că, încheierea recurată a fost pronunțată la 18 noiembrie 2022 în lipsa reclamantului.

Conform cererii de recurs, recurentul a menționat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022, a fost recepționată la data de 29.11.2022, iar contrariul la materialele cauzei nu se atestă.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil reține că, recursul declarat la data de 13.12.2021 împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022, în temeiul art. 425 CPC a fost depus în termen.

Aprecierea instanței de recurs

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit.(b) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art.428 alin.(1) CPC decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Din materialele pricinii se constată că, la data de 11 noiembrie 2022, Bîtca Ion prin intermediul avocatului Scobiola Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Traci Roman, solicitînd restituirea împrumutului de 23288 euro și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 13542 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022 a fost restituită cererea depusă de Bîtca Ion împotriva lui Traci Roman despre restituirea împrumutului de 23288 euro și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 13542 lei, deoarece examinarea cererii ține de competența judecătoriei Anenii-Noi sediul Bender, în temeiul art.170 alin.(1), lit.b) CPC.

Colegiul civil consideră eronată concluzia primei instanțe în acest sens, or, conform art. 32 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțămîntul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Instanța de recurs atestă că, pentru a fundamenta încheierea de restituire a acțiunii, judecătorul instanței de fond a făcut trimitere la prevederile art.170

alin.(1), lit.b) CPC, conform căruia, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece cauza.

Colegiul civil notează că, prima instanță eronat și fără o justificare pertinentă a restituit cererea de chemare în judecată, invocând faptul că Judecătoria Chișinău, sediul Centru, nu este competentă de a soluționa prezentul litigiu în fond, această competență revenind Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender – instanța de la domiciliul pârîtului.

În acest sens, instanța de recurs relevă că, în acord cu prevederile art. 39 alin.(11) CPC, acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc.

Colegiul civil reține că reclamantul, invocând prevederile art. 39 alin.(11) CPC, raportat la prevederile pct.5 al contractului de împrumut obiect al litigiului, just a depus cererea de chemare în judecată la judecătoria Chișinău sediul Centru, or potrivit pct. 5 din contractul de împrumut nr. 8025 din 03.10.2019 locul executării obligației de rambursare a împrumutului de comun acord a fost stabilit domiciliul împrumutătorului Ion Bîtcă și anume mun. Chișinău.

Respectiv, atît locul de executare a obligației împrumutătorului Ion Bîtcă de a transmite în proprietate împrumutatului bani, cît și locul de executare a obligației împrumutatului Roman Traci de a rambursa împrumutul lui Ion Bîtcă a fost stabilit mun. Chisinau.

Din coroborarea art. 39 alin. (11) Cod de Procedură Civilă cu art. 1242 alin. (1) din Codul Civil și pct. 5 din contractul de împrumut nr. 8025 din 03.10.2019, urmează că, Judecătoria Chișinău, sediul Centru este competentă să judece cauza respectivă, fiind întrunite condițiile de alegere de către reclamant a competenței teritoriale de a judeca cauza civilă, drept oferit de art. 39 alin. (11) CPC.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că, instanța de fond prematur a decis că nu este competentă să judece prezenta cauză și neîntemeiat a restituit reclamantului cererea de chemare în judecată.

Colegiul civil subliniază că în speță, restituirea cererii de chemare în judecată, fiind lipsită de suport juridic, îngreuește accesul liber la justiție garantat de art.20 din Constituție și este contrară art.6 CEDO, care asigură dreptul la un proces echitabil.

Așadar, instanța de recurs reiterează convingerea că admiterea recursului, casarea încheierii și trimiterea cauzei la etapa de primire a cererii de chemare în judecată este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

y

În așa împrejurări, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022, urmează a fi casată, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată la Judecătoria Chișinău sediul Centru în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 423, art. 426 lin.(3), art. 427 lit.b), art. 428 alin.(1), art. 238-241 CPC, *Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău*

DECIDE :

Se admite recursul declarat de Ion Bîtca, prin intermediul avocatului Constantin Chira.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 noiembrie 2022 prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Bîtca către Traci Roman cu privire la restituirea împrumutului, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată la Judecătoria Chișinău sediul Centru, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

***Președintele completului, judecătorul
Clim***

Eugeniu

***Judecătorii
Cojocar***

Olga

Steliana Iorgov